

**महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक : संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.१७२/३०
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २८ मे, २०१९**

प्रस्तावना :

सह्याद्री राज्य अतिथीगृह हे राज्य शासनाचे मुंबई मधील व संपूर्ण राज्यातील सर्वोत्तम व पंचतारांकित दर्जाच्या जवळपास पोहोचणारे एकमेव अतिथीगृह आहे. या ठिकाणी इतर राज्यांचे राज्यपाल, मुख्यमंत्री, मुख्य सचिव, केंद्रीय मंत्री, केंद्रीय सचिव, सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश व इतर अति-अति महत्वाच्या व्यक्तींच्या निवासाची सोय केली जाते. या ठिकाणी परदेशी शिष्टमंडळांच्या भेटी, तसेच, राज्य शासनाच्या महत्वपूर्ण बैठका, याशिवाय राज्य शासनाला पत्रकार परिषद / महत्वपूर्ण परिषद घ्यावयाची असल्यास त्या सह्याद्री राज्य अतिथीगृहामध्ये घेतल्या जातात.

सह्याद्री राज्य अतिथीगृहातील सभागृह / प्रेक्षागृह हे राज्य शासनाच्या विविध विभाग व सार्वजनिक उपक्रम यांना मागणीनुसार विहित शुल्क आकारून दिली जातात. सह्याद्री राज्य अतिथीगृहाचा दर्जा पाहता तेथे अत्यंत महत्वपूर्ण शासकीय बैठका घेणे अपेक्षित असताना विभागांच्या नावाने आरक्षण करून इतर कमी महत्वाचे कार्यक्रम घेतले जात असल्याचे, तसेच, अनावश्यक रित्या मोठ्या संख्येने निमंत्रित बैठकांसाठी बोलाविण्यात येत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. क्षमतेपेक्षा जास्त व्यक्ती जमल्याने अतिथीगृहाची सुरक्षा, स्वच्छता, तसेच खानपान व्यवस्थेवर ताण येतो. गर्दीमुळे अन्य महत्वाच्या कार्यक्रमात अडथळा उत्पन्न होतो. तसेच, निवासी अतिथींना देखील त्रास होतो. त्यामुळे सह्याद्री अतिथीगृहातील सभागृह व प्रेक्षागृह उपलब्ध करण्यासंदर्भात आदेश निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक :

प्रस्तावनेत नमूद केल्याप्रमाणे वस्तुस्थितीचा विचार करून सह्याद्री राज्य अतिथीगृहाचा दर्जा राखून ठेवण्याबरोबरच सुरक्षा व प्रशासकीय सोयीच्या दृष्टीने पुढील निर्णय घेण्यात येत आहेत :-

अ) सह्याद्री अतिथीगृहातील सभागृह व प्रेक्षागृहाच्या आरक्षणाबाबत राज्य शासनाचा प्रशासकीय विभाग, सार्वजनिक उपक्रम, आयोग, प्राधिकरण, उच्च न्यायालय, केंद्र शासनाचे विभाग, घटनात्मक संस्था (माहिती आयुक्त, निवडणूक आयुक्त, सेवा हमी आयुक्त, इ.) यांचेकडून पत्र आल्यावरच उपलब्धतेनुसार आरक्षण देण्यात यावे. विविध मान्यवरांच्या (मा.मंत्री, मा. राज्यमंत्री, विविध उपक्रम / प्राधिकरणाचे अध्यक्ष) वैयक्तिक कर्मचारीवर्गाकडील पत्राऐवजी प्रत्यक्ष आयोजक विभाग / संस्था यांच्या कार्यालयाकडील पत्र आवश्यक राहिल.

ब) बैठक सभागृह / प्रेक्षागृहाचे आरक्षण हे सकाळी ९.३० ते दुपारी १.३० व दुपारी २.०० ते सायं.७.०० या दोन सत्रांसाठीच देण्यात यावे. सध्या राज्य शासनाच्या कार्यक्रमासाठी संपूर्ण दिवसासाठी रु.४०००/- व अर्ध्या दिवसासाठी रु.२०००/- असे शुल्क आहे. केंद्र शासनाच्या कार्यक्रमासाठी संपूर्ण दिवसासाठी रु.१०,०००/- व अर्ध्या दिवसासाठी रु.५,०००/- इतके शुल्क आकारण्यात येते. यापुढे अर्ध्या दिवसाचे शुल्क एका सत्रासाठी आकारण्यात यावे.

क) ज्या सभागृह / प्रेक्षागृहाचे आरक्षण असेल त्याच्या क्षमतेपेक्षा जास्तीत जास्त १०% अधिक इतक्याच निमंत्रितांना अल्पोपहार / भोजन याची व्यवस्था करणे सह्याद्री व्यवस्थापनावर बंधनकारक राहिल.

ड) प्रेक्षागृहातील कार्यक्रमांचे स्वरूप पत्रकार परिषदा, राज्य / केंद्र शासनाच्या योजनांचा शुभारंभ, पुरस्कार वितरण / गौरव कार्यक्रम, राज्य शासनाचे अवर सचिव व त्यावरील अधिका-यांसाठी कार्यशाळा याच स्वरूपाचे असावे. प्रेक्षागृहातील कार्यक्रमांसाठी केवळ अल्पोपहाराची व्यवस्था सह्याद्री व्यवस्थापनाकडून करण्यात येईल. या कार्यक्रमासाठी भोजन व्यवस्था उपलब्ध होणार नाही.

इ) वसंतराव नाईक सभागृह हे मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली होणा-या बैठकांसाठी सर्व प्राथम्याने उपलब्ध करून देणे अनिवार्य राहिल. मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखालील कार्यक्रम / बैठकांच्या वेळेस इतर कोणतेही कार्यक्रम सह्याद्री अतिथीगृहात घेऊ नयेत.

ई) मंत्रीमंडळ सभागृह हे मंत्रीमंडळ बैठकांसाठीच वापरण्यात यावे. याशिवाय अपवादात्मक परिस्थितीत मुख्यमंत्री सचिवालयकडून निदेश प्राप्त झाल्यावरच इतर कार्यक्रमांसाठी हे सभागृह देता येईल.

फ) या अतिथीगृहात राज्य अतिथींची आरामदायी व दर्जेदार व्यवस्था हा प्रमुख उद्देश असल्याने उपरोक्त बाबींनुसार आरक्षण देण्याचा वा आरक्षणात बदल करण्याचा अधिकार सहाद्री व्यवस्थापन व राजशिष्टाचार विभाग, मंत्रालय यांना राहिल.

ग) या अतिथीगृहात बाहेरील कोणतीही बैठक व्यवस्था (खुर्ची, सोफासेट इ.) तसेच, खाजगी भोजन कंत्राटदाराची व्यवस्था अनुज्ञेय राहणार नाही. केवळ परदेशी शिष्टमंडळांसाठी भोजन कंत्राटदाराची अट शिथिल करण्याचा अधिकार सहाद्री व्यवस्थापनास राहिल.

ह) बैठक सभागृह उपलब्ध नसल्यास निवासी कक्ष कार्यालयीन कामासाठी उपलब्ध करून देण्याची विनंती विचारात घेतली जाणार नाही.

च) बैठकीसाठी उपस्थित राहणा-या अशासकीय निमंत्रितांची नावे व पदनामासह यादी आयोजक विभागाने बैठकीच्या किमान २ तास अगोदर सहाद्री व्यवस्थापनास द्यावी. या यादीतील निमंत्रितांना कोणतेही एक ओळखपत्र (आधारकार्ड, पॅनकार्ड, निवडणूक ओळखपत्र, ड्रायव्हिंग लायसन्स, इ.) पाहून अतिथीगृहात प्रवेश देण्यात येईल. निमंत्रितांची गैरसोय होऊ नये म्हणून आयोजक विभागाने सुरक्षा प्रवेशद्वारावर (IN Gate) त्यांचा प्रतिनिधी ठेवण्याचा प्रयत्न करावा. याप्रमाणे यादी उपलब्ध न झाल्यामुळे प्रवेशास अडचण उद्भवल्यास त्याची जबाबदारी संबंधित आयोजक विभागाकडे राहिल.

छ) राज्य व केंद्र शासनाच्या वरिष्ठ अधिका-यांनाच (किमान वर्ग-१) या अतिथीगृहातील परिषद / बैठकीसाठी निमंत्रित करण्याचा प्रयत्न आयोजकांनी करावा. निमंत्रित अधिकाऱ्यांनी त्यांचेसोबत इतर कनिष्ठ अधिकारी व कर्मचारी आणण्याचे टाळावे.

२. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१९०५२८१६३९४६९९०७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सतीश जोंधळे)

सह सचिव तथा सह मुख्य राजशिष्टाचार अधिकारी

प्रति,

१. मुख्य सचिव,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,
३. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव,
४. प्रधान सचिव व मुख्य राजशिष्टाचार अधिकारी यांचे स्वीय सहाय्यक,
५. सर्व मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
६. प्रबंधक / सचिव (राज्य निवडणूक आयोग, लोकआयुक्त कार्यालय, माहिती आयुक्त कार्यालय, सेवा हमी आयुक्त कार्यालय).